

5.

มูลค่า วิธีการ และ สมมติฐานในการประเมินหนี้สินจาก
สัญญาประกันภัย

ข้อมูลการประเมินหนี้สินจากสัญญาประกันภัยประจำปี 2568

เปิดเผย ณ วันที่ 20 พฤษภาคม 2569

บริษัทมีการประเมินหนี้สินจากสัญญาประกันภัย โดยแบ่งเป็น ราคาทางบัญชีของมูลค่าหนี้สินจากสัญญาประกันภัยภายใต้มาตรฐานรายงานทางการเงิน TFRS 17 โดยราคาบัญชีดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินซึ่งได้รับการรับรองจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และราคาประเมินของมูลค่าหนี้สินจากสัญญาประกันภัยกำหนดตามวิธีการคำนวณเงินสำรองประกันภัยแบบเบี่ยประกันภัยรวม (Gross premium valuation: GPV) ตามแบบรายงานการดำรงเงินกองทุนที่สำนักงาน คปภ. กำหนด

โดยสมมติฐานที่ใช้ในการประเมินหนี้สินดังกล่าวจะต้องสอดคล้องกับประสบการณ์จริง หรือในกรณีที่บริษัทมีข้อมูลที่ไม่เพียงพออาจอ้างอิงจากประสบการณ์ของอุตสาหกรรมและปรับให้เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะของพอร์ตการรับประกันภัยของบริษัทนั้น

ในบางช่วงเวลาของการรายงานทางการเงิน มูลค่าหนี้สินจากสัญญาประกันภัยอาจมีความแตกต่างระหว่างราคาบัญชีและราคาประเมินอย่างมีนัยสำคัญ อันเนื่องมาจากวัตถุประสงค์และวิธีการที่แตกต่างกันในการประเมินตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ทั้งนี้ผู้ที่นำข้อมูลไปใช้ควรศึกษาและทำความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์แนวทางการประเมินราคาหนี้สินจากสัญญาประกันภัยทั้งสองให้ถี่ถ้วนก่อนตัดสินใจ

5.1 ราคาบัญชี

วิธีการและสมมติฐานในการคำนวณมูลค่าหนี้สินจากสัญญาประกันภัยตามราคาบัญชี

บริษัทประเมินหนี้สินจากสัญญาประกันภัยภายใต้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 17 โดยแบ่งการวัดมูลค่าเป็นแบบจำลองการวัดทั่วไป (General Measurement Model: GMM) วิธีค่าธรรมเนียมผันแปร (Variable Fee Approach: VFA) และวิธีปันส่วนเบี่ยประกันภัย (Premium Allocation Approach: PAA) ตามลักษณะของสัญญา

สำหรับสัญญาที่วัดมูลค่าด้วย GMM และ VFA บริษัทวัดมูลค่าหนี้สินด้วยกระแสเงินสดจากการปฏิบัติครบ (Fulfillment Cash Flows) ซึ่งประกอบด้วยประมาณการกระแสเงินสดในอนาคต การคิดลดเพื่อสะท้อนมูลค่าเงินตามเวลาและความเสี่ยงทางการเงิน และการปรับปรุงสำหรับความเสี่ยงที่ไม่ใช่ทางการเงิน (Risk Adjustment: RA) โดยใช้วิธีต้นทุนของเงินทุน (Cost of Capital approach) ทั้งนี้กำไรจากการให้บริการตามสัญญา (Contractual Service Margin: CSM) จะถูกทยอยรับรู้ตามระยะเวลาคุ้มครองของสัญญา และคำนวณโดยใช้อัตราคิดลดอ้างอิงอัตราดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาลพร้อมส่วนปรับสภาพคล่อง (illiquidity premium)

สำหรับสัญญาที่วัดมูลค่าด้วย VFA การวัดมูลค่าจะสะท้อนผลตอบแทนจากรายการอ้างอิง และมีการปรับปรุง CSM ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าที่เกี่ยวข้องกับรายการอ้างอิงตลอดระยะเวลาคุ้มครองของสัญญา

สำหรับสัญญาที่วัดมูลค่าด้วย PAA บริษัทประเมินหนี้สินจากเบี่ยประกันภัยที่ได้รับและคาดว่าจะได้รับ หักด้วยกระแสเงินสดที่เกี่ยวข้องกับการได้มาซึ่งสัญญา และรับรู้เป็นหนี้สินสำหรับความคุ้มครองที่เหลืออยู่ โดยทยอยรับรู้เป็นรายได้ตามระยะเวลาความคุ้มครองหรือรูปแบบการให้บริการ วิธีนี้ใช้กับสัญญาระยะสั้นหรือกรณีที่ผลการวัดไม่แตกต่างอย่างมีสาระสำคัญจาก GMM

นอกจากนี้ ยังมีการวัดมูลค่าหนี้สินสำหรับค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นแล้ว (Liability for Incurred Claim, LIC) ซึ่งประกอบด้วยกระแสเงินสดจากการปฏิบัติครบที่เกี่ยวข้องกับค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นแล้วแต่ยังไม่ได้จ่าย รวมถึงค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นแล้วแต่ยังไม่ได้รับรายงาน

ทั้งนี้ สำหรับข้อมูลเชิงปริมาณมีรายละเอียด ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ราคาบัญชี	
	2568	2567
หนี้สินจากสัญญาประกันภัยสุทธิ	45,682	38,566
- สินทรัพย์จากสัญญาประกันภัย	1	2
- หนี้สินจากสัญญาประกันภัย	45,683	38,568

หมายเหตุ ๑. หนี้สินจากสัญญาประกันภัยสุทธิ/๑ จำนวนจาก หนี้สินจากสัญญาประกันภัย – สินทรัพย์จากสัญญาประกันภัย

๒. ราคาบัญชี หมายถึง มูลค่าสินทรัพย์และหนี้สิน ที่ประเมินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้นักลงทุนผู้วิเคราะห์ทางการเงินเข้าใจถึงมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของหนี้สินจากสัญญาประกันภัยที่เป็น ที่ยอมรับตามหลักการทางบัญชีในประเทศไทย ซึ่งมูลค่าดังกล่าวจะต้องผ่านการรับรองจากผู้สอบบัญชีอนุญาตแล้ว

5.2 ราคาประเมิน

การคำนวณสำรองสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวตามราคาประเมิน

สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวตามราคาประเมินนั้นคำนวณตามหลักการเงินสำรองประกันภัยแบบเบี่ยประกันภัยรวม (Gross premium valuation: GPV) บนสมมติฐานที่เป็นค่าประมาณการที่ดีที่สุดของภาระผูกพันตามภาระผูกพันของสัญญาประกันภัย และค่าเพื่อความผันผวน ณ ระดับความเชื่อมั่นเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 ซึ่งคำนวณตามหลักเกณฑ์ประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ว่าด้วยการประเมินราคาทรัพย์สินและหนี้สินตามกฎหมายว่าด้วยการประกันชีวิต

สำหรับเงินสำรองค่าสินไหมทดแทนของสัญญาระยะยาว อันได้แก่ สำรองสำหรับการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้วแต่ยังไม่ได้รับรายงาน และสำรองค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย นั้นได้รวมไว้กับหนี้สินอื่นตามกรมธรรม์ประกันภัย ซึ่งเงินสำรองในส่วนนี้คำนวณบนสมมติฐานที่เป็นค่าประมาณการที่ดีที่สุดของภาระผูกพันตามภาระผูกพันของสัญญาประกันภัย

การคำนวณสำรองสำหรับสัญญาประกันภัยระยะสั้นตามราคาประเมิน

สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะสั้นตามราคาประเมิน ถูกคำนวณตามหลักเกณฑ์ประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ว่าด้วยการประเมินราคาทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการประกันชีวิตและประกันวินาศภัย

- 1) เงินสำรองเบี่ยประกันภัย คำนวณมาจากค่าที่มากที่สุดระหว่างสำรองเบี่ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้หลังหักค่าบำเหน็จตัวแทนและนายหน้า ซึ่งถูกคำนวณตามสัดส่วนของเบี่ยประกันภัยตามระยะเวลาความคุ้มครอง กับสำรองความเสี่ยงภัยที่ยังไม่สิ้นสุดที่คำนวณมาจากสมมติฐานที่เป็นค่าประมาณการที่ดีที่สุดของค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง บวกค่าเพื่อความผันผวน ณ ระดับความเชื่อมั่นเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75
- 2) สำรองค่าสินไหมทดแทนสำหรับการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้วแต่ยังไม่ได้รับรายงาน ถูกคำนวณด้วยวิธี Chain ladder โดยใช้สมมติฐานที่เป็นประมาณการที่ดีที่สุด บวกค่าเพื่อความผันผวน ณ ระดับความเชื่อมั่นเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75
- 3) สำรองค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย ถูกบันทึกตามมูลค่าประมาณการค่าสินไหมทดแทนที่ยังไม่ได้ชำระ ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน โดยอาศัยข้อมูลที่มีอยู่ ณ ขณะนั้น บวกค่าเพื่อความผันผวน ณ ระดับความเชื่อมั่นเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75
- 4) สำรองค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทนที่ไม่สามารถจัดสรรได้คำนวณมาจากสมมติฐานที่เป็นค่าประมาณการที่ดีที่สุดของค่าใช้จ่าย บวกค่าเพื่อความผันผวน ณ ระดับความเชื่อมั่นเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75

ทั้งนี้ สำหรับข้อมูลเชิงปริมาณมีรายละเอียด ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ราคาประเมิน	
	2568	2567
สำรองประกันภัย (ก่อนการประกันภัยต่อ) (technical reserves (gross of reinsurance))		
1. สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัย ระยะยาว (Long-term technical reserves)	48,972	40,542
2. สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัย ระยะสั้น (Short-term technical reserves)		
2.1 สำรองค่าสินไหมทดแทน (claim reserves)	79	70
2.2 สำรองเบี้ยประกันภัย (Premium reserves)	1,353	1,232
หนี้สินอื่นตามกรมธรรม์ประกันภัยค้างจ่าย (Due to insured)	505	451

หมายเหตุ ๑. สำรองค่าสินไหมทดแทน (claim reserves)/๑: สำรองค่าสินไหมทดแทนค้างจ่ายที่ได้รับรายงานแล้วและการจ่ายค่าสินไหมทดแทนยังไม่สิ้นสุดและค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นแล้วแต่ยังไม่ได้รับรายงาน (รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทนที่สามารถจัดสรรได้ และค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทนที่ไม่สามารถจัดสรรได้)

๒. สำรองเบี้ยประกันภัย (premium reserves)/๒: ค่าที่มากกว่าระหว่าง สำรองความเสี่ยงที่ยังไม่สิ้นสุดสำหรับกรมธรรม์ที่ยังมีผลบังคับอยู่ก่อนการประกันภัยต่อ กับสำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถือเป็นรายได้ก่อนการประกันภัยต่อ

๓. ราคาประเมิน หมายถึง มูลค่าหนี้สินจากสัญญาประกันภัย ที่ประเมินตามประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยว่าด้วยการประเมินราคาทรัพย์สินและหนี้สินของบริษัทประกันชีวิต เพื่อวัตถุประสงค์หลักในการกำกับความมั่นคงทางการเงินของบริษัทประกันภัยและเพื่อให้มั่นใจว่าบริษัทความสามารถในการจ่ายผลประโยชน์ตามสัญญาประกันภัยได้อย่างครบถ้วนแก่ผู้เอาประกันภัยซึ่งจะต้องประเมินโดยนักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนตามหลักการทางคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ได้รับการยอมรับ สมมติฐานที่ใช้ในการประเมินจะต้องสอดคล้องกับประสบการณ์จริงหรือในกรณีที่บริษัทมีข้อมูลไม่เพียงพออาจอ้างอิงจากประสบการณ์ของอุตสาหกรรมและปรับให้เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะของพอร์ตการรับประกันภัยของบริษัทนั้น นอกจากนี้ มูลค่าสำรองประกันภัยดังกล่าวจะต้องรวมถึงค่าเผื่อความผันผวน (Provision of Adverse Deviation : PAD) ซึ่งให้เป็นไปตามที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยกำหนด

๔. มูลค่าหนี้สินจากสัญญาประกันภัยอาจมีความแตกต่างระหว่างราคาบัญชีและราคาประเมินอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากวัตถุประสงค์และวิธีการที่ต่างกันในการประเมินตามที่กล่าวไว้ข้างต้น ทั้งนี้ ผู้ที่จะนำข้อมูลไปใช้ควรศึกษา และทำความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์แนวทางการประเมินราคาหนี้สินจากสัญญาประกันภัยทั้งสองให้ถี่ถ้วนก่อนตัดสินใจ

หนี้สินจากสัญญาประกันภัยตามราคาประเมิน ณ สิ้นปี 2568 มีค่าเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2567 เป็นจำนวน 8,614 ล้านบาท โดยหลักเกิดจากการเพิ่มขึ้นของสำรองประกันภัยระยะยาว ซึ่งเป็นผลมาจากการปรับตัวลงของอัตราดอกเบี้ย